

GABRIEL PERNAU

LA FABULOSA HISTÒRIA DE LA SENYORA WANG

Meteora

Gabriel Pernau

La fabulosa
història
de la senyora
Wang

Sinopsi, nota biogràfica de l'autor
i fragment del llibre

Meteorα

© Gabriel Pernau, 2011

© de l'edició, Editorial Meteora, SL
Gran Via de les Corts Catalanes, 794, ent. 1a.

08013 Barcelona

Tel. 93 265 56 54 Fax 93 265 11 16

contacte@editorialmeteora.com

www.editorialmeteora.cat

LLIBRE DISTRIBUÏT PER

FI-REX 21, SL

Tel. 93 635 41 20

ISBN 978-84-92874-35-4

PVP 18,00 €

Facebook: La fabulosa història de la senyora Wang

La fabulosa història de la senyora Wang

SINOPSI

Aquesta obra, que es fonamenta en fets reals, narra l'apassionant història de Cristina Nubiola, una catalana que va viure a la Xina durant la primera meitat del segle xx. Cristina era una jove mare tarragonina que, el 1932, va quedar vídua prematurament. Al cap de poc temps, apareix a la seva vida Wang Rong, un xinès estudiós de les cultures europees de qual s'enamora bojament i amb qui fugirà fins a la Xina, deixant tota una vida al darrere, inclosa una filla de tres anys. Cristina viurà com a ciutadana xinesa les convulses dècades de 1930, 1940 i 1950, quan el gran país de l'Orient pateix la invasió japonesa, la Segona Guerra Mundial i l'ascens al poder dels comunistes...

La senyora Wang Fenglian, nom xinès de Cristina, va tornar al cap de molts anys a Cata-

lunya. La recerca de Gabriel Pernau i el testimoni de les persones que la van conèixer ens ofereix un relat extraordinari d'integració, d'afany de superació i d'aventura en un país que fins fa ben poc era gairebé inaccessible per a una dona estrangera.

La fabulosa història de la senyora Wang

NOTA BIOGRÀFICA DE L'AUTOR

Gabriel Pernau (Barcelona, 1964) és periodista i col·labora habitualment a *El Periódico de Catalunya*. És autor dels llibres *El somni català* (La Campana, 1995), *A la Xina amb bicicleta* (La Campana, 1997), *Tot Cuba amb bicicleta* (La Campana, 1999), *Barcelona i el cotxe, cent anys d'amor i odi* (Lunweg, 2001), *Barcelona amb bicicleta* (Columna, 2005), *RACC, cent anys de passió* (Balmes, 2006), *Per terres d'Al·là* (Brau, 2006), *Sportman* (RBA, 2008) i *Descobrint Montilla* (La Magrana, 2010). També és coautor dels llibres *Locos por el Tour* (RBA, 2003) i *Les veus de la presó* (Edhasa-La Campana, 2003) i d'algunes guies.

A Meteora va publicar l'any 2003 *Catalunya a pinyó fix*, un volum sobre la història dels pioners del ciclisme a Catalunya.

La fabulosa història de la senyora Wang

(fragment)

CRISTINA NUBIOLA I ROCAFORT va néixer l'any 1912 al carrer dels Tres Arcs de Castellvilà. Era de la casa coneguda com Cal Pillot. De nena, tothom la coneixia com Tineta i, tot i el seu caràcter rebel i inconformista, a l'escola tenia fama de ser una bona nena.

Sent ella petita, els pares, Ramon Nubiola i Empar Rocafort, van tenir l'oportunitat de fer-se càrrec d'un cafè a La Romaguera, un poble proper; així que van deixar Castellvilà i s'hi van traslladar. El local, propietat de l'entitat El Foment, era gran. Disposava de sala de ball, i era el lloc on acudien els rics. Al mateix poble hi havia un altre local dedicat a l'oci, La Fullaraca, aquest més freqüentat per les classes menestrals.

En relació al Foment s'explicava un assumpte tèrbol que havia succeït abans que n'agafés les regnes el matrimoni Nubiola. Un veí de La Romaguera havia muntat negocis paral·lels que li feien la competència, com un bar i un forn, i al cap d'un temps, el propietari va desaparèixer

sense deixar cap rastre. Tothom creia saber qui era el culpable d'aquella desaparició misteriosa. Estaven segurs que l'havien mort, però el cos no va aparèixer i les autoritats judicials mai no van arribar a obrir diligències.

Ramon Nubiola i Empar Rocafort tenien dos fills més, l'Aurèlia i l'Anselm, i a principis dels anys vint es van traslladar de nou, aquest cop a Tarragona, per regentar-hi una fonda. La situació econòmica de la família era en aquell moment relativament folgada. Eren propietaris d'alguns pisos que donaven unes rendes minses i d'uns horts als afores de la ciutat, a la vora del riu Francolí, que el Ramon cuidava amb la dedicació pròpia de l'home de poble que s'estima la terra. La propietat no valia gran cosa, de tota manera, i passada la guerra se la va vendre. Va ser un error: poc temps després es van descobrir al subsòl uns pous que encara avui abasteixen d'aigua corrent la ciutat de Tarragona.

És fàcil imaginar que els anys de joventut de la Cristina a Tarragona van ser si fa no fa semblants als de qualsevol altra noia criada en un entorn on gairebé tothom es coneixia. Va estudiar al col·legi de monges del Sagrat Cor, del carrer August, i, per a ella, aquells degueren ser uns anys marcats pels estudis i pels jocs innocents amb els germans. Uns anys d'ajudar els pares a tirar endavant el negoci, de coquetejar santament amb els nois al llum dels fanalets per la festa major o durant els balls que es muntaven al Foment.

I anys també amb algun succés luctuós, com la mort d'un oncle, que feia de campaner, per la caiguda d'un llamp a l'església.

Els pares eren molt diferents. La mare, l'Empar Rocafort, era una dona conservadora, de misses, manaire i emprenedora. Dins de la parella, ella era la que duia els pantalons. Res no escapava del seu control. Era dolça i dura, tossuda, d'aquí es fa el que jo mano. Servia als homes que es presentaven al bar amb diligència i, si era necessari, s'hi encarava obertament, per més exigents, malcarats i cridaners que fossin.

El marit s'arronsava més. Davant de la seva dona transigia en moltes qüestions, tot i que n'hi havia una que no deixava passar.

—Vols anar a missa? —li etzibava—. Jo no t'hi portaré mai, vés-hi tu, si vols; a mi no em vinguis amb això d'anar a misses!

La petita Cristina era, en certs aspectes, un calc de la seva mare. Era una treballadora incansable i una creient fidel, mentre que el punt de rebel·lia l'havia heretat del seu pare. Dolça i dura al mateix temps, les coses s'havien de fer com a ella li agradaven. Quan prenia una decisió, la tirava endavant amb una convicció que de vegades intimidava i fins a les últimes conseqüències.

[...]

El 1930, la noia tenia disset anys. Tot i que a efectes legals seguia sent menor d'edat, va prendre la decisió de casar-se amb un empresari hotel·ler deu anys més gran que ella que havia cone-

gut a la fonda. Els pares es van oposar a la unió, i la Cristina va reaccionar de forma irada: es va traslladar a Barcelona, es va atrinxerar a casa d'una tia i va proclamar als quatre vents que no en sortiria fins que li deixessin fer el que volia.

Uns dies més tard, Ramon Nubiola i Empar Rocafort transigien i autoritzaven el casament de la seva filla amb Casimir Moliner.

La cerimònia va tenir lloc el 15 de juliol i, pocs dies més tard, la nova família es traslladava a viure a Barcelona. Just un any després del casament, embarassada de vuit mesos, la Cristina va sofrir la primera de les moltes desgràcies que li tocava viure: Casimir Moliner moria de forma inesperada a causa d'un atac d'apendicitis.

La noia va sentir que el món se li ensorrava sota els peus. A un mes vista de sortir de comptes i sense mitjans de subsistència assegurats, tots els projectes vitals se n'anaven en orris i es veia obligada a tornar a casa dels seus pares. De la nit al dia, a vint anys, s'havia convertit en vídua.

Sabia el futur que li esperava. Tot i que al cap d'unes setmanes tindria a les mans una criatura, se sentia desesperadament sola. A partir d'aquell moment tot serien obligacions, i va pensar que mai més no tornaria a trobar un home que la volgués per casar-s'hi. Tothom, a Castellvilà, a La Romaguera i a Tarragona, la compadiria. Cara a cara o a la seva esquena, dirien allò de «pobra noia, vídua als vint anys, amb el futur

tan prometedor que tenia, i amb bona salut, tan vital com era!».

Tothom parlaria d'ella en passat. Ningú pensaria en altres possibilitats que les que dictava la moral de l'època ni en una felicitat diferent que la que establien les convencions de l'època. «Resignació...», li aconsellarien, prement els llavis i tancant els ulls cap al cel, les dones més grans, aquelles que, tot i saber-se víctimes d'una desigualtat flagrant i injusta, amb el seu silenci no feien altra cosa que perpetuar-la.

A la Cristina li tocava seguir al peu de la lletra els condicionants i les normes no escrites que regien la vida de les persones. Ser una dona restringiria de forma dràstica la seva llibertat. El fet de ser vídua, encara més. Sí, potser un dia trobaria un home gran i amb una certa posició que la volgués. Però això no era el que ella anhelava. Ni això ni que li carreguessin l'estigma de dedicar-se a la mala vida. Necessitava viure, sentir que formava part d'aquest món, bellugar-se i conèixer gent.

De moment, però, li tocava assumir el paper que Déu li havia assignat: tenir la seva filla, a la qual posaria el nom de Neus, i fer el cor fort per tirar endavant.

Mentrestant, el seu pare, amb un inqüestionable sentit pràctic, va començar a buscar-li una nova parella entre els vidus de Castellvilà i de Tarragona, sense plantejar-se si a la noia li estaria bé el pretendent que ell li pogués presentar.

Vist de forma retrospectiva, Ramon Nubiola demostrava, en fer aquestes gestions, que coneixia ben poc la seva filla. Una noia inconformista com ella no acceptaria de casar-se amb l'home gran i carregat de fills que ell pogués trobar-li en el seu cercle de coneguts.

La Cristina va mirar d'adaptar-se a la nova vida. Dedicava el dia a dia a criar la Neus i ajudava els pares a portar la fonda. L'establiment es trobava al carrer de la Creu, a tocar del port i tenia una clientela variada, des de viatjants procedents de Barcelona, València, Saragossa o Madrid fins a veïns d'altres municipis que acudien a la capital tarragonina per realitzar alguna gestió o fer una compra important. I mariners, sobretot molts mariners.

Fins que un dia es va produir un fet imprevisible.

Que un estranger s'allotgés en una de les seves habitacions constituïa una novetat que els veïns i clients de l'establiment comentaven amb curiositat i que desfermava tota mena d'atencions cap al nouvingut. I un dia va arribar a la fonda un ciutadà xinès. No ja al barri, sinó a tot Tarragona, la gent no se'n sabia avenir. Ningú no recordava haver conegut mai cap oriental. Els únics homes amb els ulls estirats que havien vist eren els que de tant en tant apareixien a les pel·lícules nord-americanes i a les col·leccions de cromos. I fins i tot així, vistos sobre la pantalla del cinematògraf o impresos sobre

un paper, la seva imatge els semblava absolutament exòtica.

[...]

El xinès que la Cristina va conèixer [...] es deia Wang Rong i era onze anys més gran que ella. Havia nascut el 1901 al si d'una família rica de la ciutat de Canton. Home de lletres, formava part d'un corrent cultural que va sorgir a la Xina després de les guerres de l'opi i de la humiliant derrota que l'imperi britànic els havia infligit. A partir de la desfeta, en constatar l'endarreriment que patia el seu país, molts intel·lectuals havien sentit la necessitat d'obrir-se al món i al pensament de les principals potències del planeta. Molts d'ells pretenien tornar a situar la seva pàtria entre les nacions més avançades, i per aquest motiu van viatjar a Europa, al Japó i als Estats Units. Volien aprendre idiomes, conèixer altres formes de vida i amarar-se dels corrents més avantguardistes del moment.

Wang Rong havia perdut els pares de petit. El pare va morir quan ell només tenia nou anys i la mare després que fes els tretze. Ja d'adolescent volia ser escriptor i traductor, així que després de fer estudis superiors en una prestigiosa escola tècnica de Xangai, va marxar a l'estranger amb l'ànim de conèixer món. Primer va viure un temps al Japó, després va travessar l'estepa amb el Transsiberià i a Moscou va conèixer la capital d'una Unió Soviètica governada per Stalin que començava a donar els primers passos després

de la Revolució Russa. D'allà va arribar a Alemanya i, finalment, a París, el principal destí dels joves escriptors xinesos que deixaven el seu país als anys vint i trenta.

Wang Rong va passar dos anys a França. La major part del temps va estar-se a la ciutat del Sena estudiant francès amb escapades esporàdiques a les regions del sud. Vivia sense estretors gràcies als diners que, de forma regular, el seu germà gran li enviava. Però com que era una persona despresa i sempre estava disposat a ajudar un compatriota en dificultats, de tant en tant es quedava sense ni cinc. Quan això passava, havia d'enviar un telegrama urgent a l'altra punta de món sol·licitant més recursos, i mentre no arribava la nova remesa econòmica treballava al camp, collint raïm, pomes o el que fos.

Cap al 1933, el jove xinès va sentir que havia arribat l'hora de continuar el viatge. L'atρεία Espanya, el país del Quixot, llibre que possiblement havia tingut ocasió de llegir, bé fos en una versió francesa o en la traducció al xinès, una mica sui generis, que el 1922 va fer-ne l'escriptor Lin Shu, dos anys abans de la seva mort. Aquesta traducció era la primera que es feia al xinès i només el títol ja deixava clara la poca fidelitat que l'interpret havia tingut vers l'obra de Cervantes: *La història d'un cavaller boig*, es titulava.

[...]

Carregat amb una maleta de pell, plena dels tamps i adhesius que li havien anat engan-

xant al moment de creuar fronteres o d'embarcar en vaixells, Wang Rong va travessar els Pirineus amb la intenció d'aprendre, ell també, la llengua de Cervantes. Segons els seus fills, degué arribar a Barcelona el 1933. Feia només quatre anys que la ciutat havia acollit l'Exposició Universal. La premsa internacional havia reproduït nombroses fotografies de l'avinguda de Maria Cristina il·luminada a banda i banda per dues fileres d'espàrrecs encesos, amb la font màgica de Carles Buïgas i el Palau Nacional al fons, així que és versemblant suposar que, després de passar uns anys a París, l'home sentís curiositat per conèixer la capital catalana.

[...]

L'estiu del 1934, Wang Rong es va traslladar a Tarragona per passar-hi els mesos de més calor. Va buscar un lloc cèntric per allotjar-se, i el que va trobar dins de l'escassa oferta existent va ser la fonda que Ramon Nubiola i Empar Rocafort tenien al carrer Reial.

És llavors quan va conèixer la Cristina, la noia rossa i d'ulls de color de mel. Desconeixem els detalls sobre el festeig. Els xinesos són reservats fins a l'extrem a l'hora d'expressar els sentiments, i ni ell ni ella no van comentar mai als fills com va sorgir la relació, com i on es veien, el que feien i el que deixaven de fer. El que és indubtable és que el xinès apassionat per la cultura europea i la noia que havia enviudat amb només vint anys es van sentir atrets l'un per l'al-

tre i que van iniciar una relació secreta. «Estaven molt enamorats», recorden els que van conèixer aquella història d'amor de primera o de segona mà.

En conèixer aquell home, a la Cristina se li van obrir les portes del món. Tornava a tenir la possibilitat de refer la vida, de viure al costat d'algú que se l'estimava i de deixar enrere la negror que acompanyava, no només en el vestir, tota viudetat.

La relació va durar més o menys un any. Durant aquest temps es degueren veure i escriure sovint, perquè els lligams entre un i altre es van estrènyer fins a tal punt que van decidir fer el gran pas i emprendre una vida junts. El dilema era: a Catalunya o a l'altra punta del món?

Darrere el nom de Wang Fenglian se n'amaga un altre de molt més proper, el d'una tarragonina que va fugir per amor a la Xina premaoista de la dècada de 1930 i va viure-hi prop de trenta anys, quan el gegant asiàtic es convulsionava entre invasions japoneses, guerres mundials i guerres civils, i el poble xinès creava les bases de la gran potència mundial que és actualment.

Aquesta dona, que anomenarem Cristina Nubiola o senyora Wang depenent d'on transcorri la seva història, és un exemple de força de voluntat i d'instint de supervivència, i ha viscut una vida que és més de novel·la que la de molts personatges de ficció.

Gabriel Pernau ens acostava el personatge amb la seva gran capacitat de narrar i el seu ampli coneixement de la societat i la història de la Xina, un país immens on la nostra protagonista va esmerçar els millors anys de la seva vida.